Sygn. akt **OS 1/26**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Renata Majerowska**
Sędziowie: **r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio -** sprawozdawca
r.pr. Arkadiusz Wagner

Protokolant: Agnieszka Kuchciak

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu (…)r. sprawy ze skargi (…) na postępowanie r.pr. (…) na skutek odwołania z dnia (…) r. (data wpływu) od postanowienia Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt (…) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k**.** (tj. Dz. U. z 2025 r., poz. 46 ze zm.) oraz w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r., poz. 499 ze zm.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD (…) o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Przewodniczący:	Członkowie:	
……	…….	……
r.pr. Renata Majerowska	r.pr. Olimpia Marcewicz-Kochnio	r.pr. Arkadiusz Wagner

Uzasadnienie

W dniu (…) r. (data wpływu) do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, za pośrednictwem poczty elektronicznej z adresu (…) na adres (…), wpłynęła wiadomość zatytułowana

„zgłoszenie” zawierająca skargę na zachowanie Radcy prawnego (…), opatrzona podpisem komputerowym (…).

Z treści skargi wynika, że pan (…) zarzucił Radcy prawnemu (…), iż ten za pośrednictwem portalu (serwisu) internetowego (…) udzielił Skarżącemu nierzetelnej porady, wprowadzając go w błąd co do skutków, jakich Skarżący mógł się spodziewać w przedstawionym przez niego stanie faktycznym oraz udzielając sprzecznych informacji i nie odpowiadając na niektóre pytania zadane przez Skarżącego. W skardze pan (…) przytoczył fragmenty wiadomości wymienianych pomiędzy nim a radcą prawnym (…) podczas udzielania porad za pośrednictwem (…).

(…) r. Wicedziekan Rady OIRP w Lublinie, (…) zwróciła się do Radcy prawnego (…) o udzielenie pisemnych wyjaśnień w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia doręczenia pisma. W piśmie z dnia (…)r. (data wpływu: (…)r.) Radca prawny (…) poinformował, że w bazie klientów kancelarii nie odnalazł osoby (…), a ponadto, że przekazane mu pismo „stanowi polemikę z merytorycznym stanowiskiem, czy opinią radcy prawnego” oraz że brak w jego treści zarzutów dotyczących naruszenia zasad etyki.

Skarżący, poinformowany o treści pisma Radcy prawnego (…) udzielił odpowiedzi zawartej w wiadomości wysłanej (…)r. za pośrednictwem poczty elektronicznej z adresu (…) na adres (…). Stwierdził, że w skardze zawarł „wiele przykładów braku etyki i kompetencji Pana (…)” oraz że „Pan (…) udzielał porad w ramach portalu (…), a cała korespondencja odbywała się drogą mailową, płatności również zostały zrealizowane elektronicznie, więc udowodnienie, że Pan (…) udział mi porad nie powinno stanowić problemu”. W wiadomości przytoczył kilka nowych faktów, które w jego ocenie miały świadczyć o nierzetelności „działalności (…) i p. (…)”. Stwierdził również, że może udostępnić screeny i maile potwierdzające owe fakty.

W odpowiedzi na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie do ustosunkowania się do faktów i zarzutów zgłoszonych przez pana (…), Radca prawny (…), w piśmie z dnia (…)r. (data wpływu: (…)r.) przyznał, że Skarżący był klientem serwisu (…), z którym współpracował w ramach jednostkowych zleceń. Stwierdził, że Skarżącemu została udzielona porada prawna w oparciu o przedstawiony przez niego stan faktyczny, która obejmowała przytoczenie podstawy prawnej oraz wykładni obowiązujących przepisów prawnych. Porada została udzielona w oparciu o najlepszą wiedzę opiniującego radcy prawnego, zaś skarga stanowi jedynie polemikę z dokonaną przez niego prawidłową wykładnią przepisów.

Zarządzeniem z dnia (…)r. rzecznik Dyscyplinarny OIRP w Lublinie wyznaczył do prowadzenia sprawy Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego (…), który przeprowadził czynności sprawdzające mające na celu weryfikację informacji zawartych w skardze (…) o popełnieniu przez Radcę prawnego (…) przewinienia dyscyplinarnego.

Postanowieniem z dnia (…)r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2026 r., poz. 490), w zw. z art. 74^1 pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 o radcach prawnych (Dz. U. z 2024r., poz. 499 tj. z późn. zm.) postanowił odmówić wszczęcia dochodzenia.

W dniu (…)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej zwanej: „OIRP w Lublinie") wpłynęło pismo pana (…) skierowane do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie za pośrednictwem Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie, datowane na dzień (…)r., opatrzone sygnaturą akt RD-(…), zatytułowane „Zażalenie na decyzję Rzecznika Dyscyplinarnej Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (…)". Ponieważ pismo to wpłynęło w następstwie wydanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego postanowienia z dnia (…) r., sygn. akt RD (…) o odmowie wszczęcia dochodzenia, zatem traktowane jest jako odwołanie od tego postanowienia.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie (dalej zwany: „OSD OIRP w Lublinie") ustalił, co następuje:

Serwis (…), jest prowadzony w ramach działalności gospodarczej wykonywanej przez (…) i (…) z siedzibą w (…). Działalność gospodarcza tej spółki obejmuje m.in. działalność prawniczą. Żaden ze wspólników tej spółki nie wykonuje zawodu radcy prawnego, adwokata, rzecznika patentowego, czy doradcy podatkowego. Radca prawny (…) współpracował z portalem (…), udzielając porad klientom tego serwisu internetowego.

W dniu (…) r. pan (…) skorzystał z usług serwisu internetowego (…) szukając porady prawnej. Za pośrednictwem strony internetowej tego serwisu przesłał opis swojej sprawy oraz zadał liczne pytania. W trakcie świadczenia usługi przez serwis (…) korzystał też z możliwości zadawania dodatkowych pytań. Usługa była świadczona w okresie od (…)r. do (…)r. i została wyceniona przez panią (…) na kwotę (…) zł brutto. Pan (…) zapłacił cenę za usługę w formie przelewu na rachunek bankowy serwisu (…). Pan (…) złożył reklamację do serwisu (…) w związku niezadowoleniem z uzyskanych odpowiedzi na przesłane pytania.

Osobą udzielającą odpowiedzi na pytania przesłane przez Skarżącego do serwisu (…) był Radca prawny (…). Pan (…) nie zawarł z Radcą prawnym (…) umowy o świadczenie pomocy prawnej i nie był jego klientem. Nie ustalono, aby Radca prawny (…) otrzymał bezpośrednio od Skarżącego jakiekolwiek wynagrodzenie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 433 § 1 Kodeksu postępowania karnego, stosowanego odpowiednio na mocy art. 74^1 ustawy o radcach prawnych, okręgowy sąd dyscyplinarny rozpoznaje sprawę co do zasady w granicach odwołania oraz w granicach wynikających z zarzutów stawianych zaskarżonemu rozstrzygnięciu.

Skarżący podniósł w odwołaniu, że nie może zgodzić się ze stanowiskiem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wyrażonym w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, iż czynności Radcy prawnego (…) „nie mogą zostać uznane za czynności zawodowe (świadczenie pomocy prawnej)". Uzasadniając swoje stanowisko stwierdził, że Radca prawny (…) współpracował z serwisem (…), a współpraca ta obejmowała udzielanie klientom tego serwisu odpłatnych porad prawnych jako radca prawny. Zdaniem Skarżącego w postępowaniu wyjaśniającym nie zbadano w sposób należyty charakteru współpracy, podczas gdy Radca prawny (…) faktycznie świadczył porady prawne.

W ocenie OSD w Lublinie Skarżący trafnie podniósł, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego błędnie przyjął, iż czynności radcy prawnego dokonywane w ramach współpracy z (…) i (…) z siedzibą w (…) nie mogą być uznane za czynności zawodowe (świadczenie pomocy prawnej), ponieważ nie były wykonywane w jednej z form organizacyjno-prawnych wymienionych w art. 8 ustawy o radcach prawnych. Przepis ten (jak dostrzeżono w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia) przewiduje, że radca prawny wykonuje zawód m.in. na podstawie umowy cywilnoprawnej. Co prawda materiał zgromadzony w toku czynności sprawdzających nie pozwala na ustalenie dokładnej treści umowy będącej podstawą współpracy Radcy prawnego (…) z właścicielką serwisu (…), jednak zebrane w sprawie dowody wystarczają do stwierdzenia, że taka umowa została zawarta i że miała ona charakter cywilnoprawny. Taki wniosek wynika z samego faktu udzielania przez Radcę prawnego (…) odpowiedzi na pytania klientów (…) i (…) za pośrednictwem portalu (…). Trudno przypuszczać, że radca prawny (…) świadczył porady prawne na rzecz przedsiębiorcy bez żadnej umowy określającej zasady współpracy i trudno dać wiarę, aby ów przedsiębiorca pozwolił na realizowanie wspomnianych porad bez umowy precyzującej warunki wykonywania takich czynności. Skoro umowa taka została zawarta, zatem trudno obronić przekonanie, że Radca prawny dokonywał czynności w formie organizacyjno-prawnej nieprzewidzianej w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych.

Trafność zarzutu Skarżącego, co do klasyfikacji czynności radcy prawnego jako czynności wykonywanych w formie prawnej przewidzianej w art. 8 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, nie przesądza jednak o tym, że Radca prawny (…) powinien być pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej w okolicznościach rozpoznawanej sprawy. W ocenie OSD w Lublinie jego zachowanie przy wykonywaniu czynności zawodowych nie wyczerpuje znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Należy przy tym podkreślić, że OSD w Lublinie nie podziela zarzutu Skarżącego, jakoby Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego nie poczynił w toku czynności sprawdzających wyczerpujących ustaleń niezbędnych dla określenia podstawy, warunków i zakresu współpracy pomiędzy Radcą prawnym (…) a (…) i (…) z siedzibą w (…). Wręcz przeciwnie, jego ustalenia były wystarczające dla oceny zachowania Radcy prawnego z punktu widzenia zasad odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Skarżący w odwołaniu zakwestionował także „twierdzenie Rzecznika, że informacje udzielone przez p. (…) były merytoryczne, oparte na przepisach prawa oraz cechowały się należytą starannością". Zdaniem Skarżącego przeczy temu przede wszystkim twierdzenie Radcy prawnego, jakoby w sprawie przedstawionej do zaopiniowania Radcy prawnemu obowiązywała fikcja doręczenia. OSD w Lublinie nie uznał tego zarzutu za uzasadniony, bowiem nie znajduje do tego podstaw w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, który w szerokim zakresie obrazuje drobiazgowość i merytoryczny poziom odpowiedzi udzielanych Skarżącemu przez Radcę Prawnego (…). Warto przy tym nadmienić, że odpowiedzi Radcy prawnego, wbrew twierdzeniom Skarżącego, korespondowały z faktami przedstawianymi w pytaniach Skarżącego. Co istotne, Skarżący nie podał w pierwszym pytaniu wszystkich informacji niezbędnych dla kompleksowej oceny sytuacji prawnej Skarżącego (w szczególności dotyczących obowiązywania tzw. fikcji doręczenia). Dopiero w kolejnych pytaniach wskazywał dalsze, nowe fakty, które wymuszały dokonanie korekty pierwotnie dokonanej oceny. W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że Radca Prawny (…), udzielając odpowiedzi na pytania Skarżącego dokonywał czynności zawodowych sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy znaczenie ma również kwestia, że pomiędzy Radcą prawnym (…) a Skarżącym (jak słusznie wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia) nigdy nie doszło do nawiązania stosunku umownego. Skarżący zawarł co prawda umowę, ale nie z Radcą prawnym, lecz z właścicielką serwisu (…), z czego doskonale zdawał sobie sprawę, na co wskazuje chociażby fakt uiszczenia opłaty za usługi świadczone przez (…) na rzecz tej spółki, a nie na rzecz Radcy prawnego. Jeśli Skarżący kwestionuje jakość usług zrealizowanych na jego rzecz, to ewentualnie winien on kierować potencjalne roszczenia w stosunku do tej właśnie Spółki.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Lublinie mając na uwadze przedstawiony stan sprawy uznał postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r. o odmowie wszczęcia dochodzenia za prawidłowe i orzekł jak na wstępie.

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 426 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 46) w związku z art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 499) **postanowienie jest prawomocne i od niniejszego postanowienia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.**

Przewodniczący:	Członkowie:	
……	……..	……..
Renata Majerowska	Arkadiusz Wagner	Olimpia Marcewicz-Kochnio